

Ўзбекистон Республикаси Судьялар
олий кенгаши раисининг 2022 йил
7 октябрдаги 82/1-сон буйруғига
8-илова

Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ижро этувчи девони ходимларининг хизмат вазифаларини бажаришдаги фаолияти давомида муайян ҳаракатларни бажариш ёки бажармаслик учун ҳақ (пора) таклиф қилинганлиги тўғрисида хабар бериш ва уни кўриб чиқиш

ТАРТИБИ

I. Умумий қоидалар

1. Ушбу Тартиб “Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонуни ҳамда мансаб йўриқномаси асосида ишлаб чиқилган бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгашининг(кейинги ўринларда Кенгаш деб аталади) ижро этувчи девони ходимларининг(кейинги ўринларда Кенгаш ходимлари) хизмат вазифаларини бажаришдаги фаолияти давомида муайян ҳаракатларни бажариш ёки бажармаслик учун ҳақ (пора) таклиф қилинганлиги тўғрисида хабар бериш ва уни кўриб чиқиш тартибини белгилайди.

2. Тартибнинг мақсади Кенгаш ижро этувчи девони ходимларини ўз хизмат бурчига садоқатлилиқ руҳида тарбиялаш, Кенгашнинг ва ўз ҳамкасбларининг обрўсига путур етказадиган ҳар қандай хатти-ҳаракатлардан ўзини тийишга чорлаш, пора таклиф қилишга имкон берувчи шароитларни яратишга йўл қўймаслик ҳамда жамиятда порахўрлик иллатини йўқотишга кўмаклашишдан иборатдир.

Кенгаш ходими судьялик лавозимига эълон қилинадиган танловда иштирок этадиган номзодлар билан шунингдек, жисмоний ва юридик шахслар билан ўзаро муносабатларида уларнинг холислиги, мустақиллиги ва беғаразлигини шубҳа остига қўядиган, шунингдек бирон-бир манфаатдорлик муносабат мавжуд деган тасаввурни ҳосил қилиши мумкин бўлган ҳолатлардан ўзларини тийишга мажбур.

II. Асосий тушунчалар

3. Мазкур Тартибда куйидаги тушунчалардан фойдаланилади:

коррупция — шахснинг ўз мансаб ёки хизмат мавқеидан шахсий манфаатларини ёхуд ўзга шахсларнинг манфаатларини кўзлаб моддий ёки номоддий наф олиш мақсадида қонунга хилоф равишда фойдаланиши, худди шунингдек бундай нафни қонунга хилоф равишда тақдим этиш (“Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Қонуннинг 3 - моддаси);

манфаатлар тўқнашуви — шахсий (бевосита ёки билвосита) манфаатдорлик шахснинг мансаб ёки хизмат мажбуриятларини лозим даражада бажаришига таъсир кўрсатаётган ёхуд таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ҳамда шахсий манфаатдорлик билан фуқароларнинг, ташкилотларнинг, жамиятнинг ёки давлатнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ўртасида қарама-қаршилик юзага келаётган ёки юзага келиши мумкин бўлган вазият (“Коррупцияга қарши

курашиш тўғрисида”ги Қонуннинг 3 - моддаси);

пора олиш - мансабдор шахснинг ўз хизмат мавқеидан фойдаланган ҳолда содир этиши лозим ёки мумкин бўлган муайян ҳаракатни пора бераётган шахснинг манфаатларини кўзлаб бажариши ёки бажармаслиги эвазига шахсан ўзи ёки воситачи орқали қонунга хилоф эканлигини била туриб, моддий қимматликлар олиши ёхуд мулкий наф кўриши (Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 210-моддаси);

пора бериш - мансабдор шахснинг ўз хизмат мавқеидан фойдаланган ҳолда содир этиши лозим ёки мумкин бўлган муайян ҳаракатни пора берган шахснинг манфаатларини кўзлаб бажариши ёки бажармаслиги эвазига қонунга хилоф эканлигини била туриб бевосита ёки воситачи орқали мансабдор шахсга моддий қимматликлар бериш ёки уни мулкий манфаатдор этиш (Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 211-моддаси).

Пул, қимматбаҳо қоғозлар, моддий бойликлар, шунингдек мулкий моҳиятга молик бўлган (масалан, таъмирлаш, қурилиш, қайта тиклаш ишларини бажариш ва бошқалар) хизматлар пора предмети бўлиши мумкин;

пора олиш-беришда воситачилик қилиш - пора олиш ёки бериш хусусидаги келишувга эришишга қаратилган фаолият, шунингдек манфаатдор шахсларнинг топшириғи билан порани бевосита бериш (Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 212-моддаси);

порахўрлик - пора олиш, пора бериш ва пора олиш-беришда воситачилик қилиш тушунчаларини қамраб оладиган тушунча;

таъмагирлик - мансабдор шахс томонидан фуқаронинг қонуний манфаатларига зарар етказадиган хизматига доир ҳаракатларни содир этиш таҳдиди остида пора талаб қилиш ёки фуқарони унинг қонуний манфаатларига зарар келтирадиган оқибатларнинг олдини олиш учун пора беришга мажбур этадиган шароитга қасддан тушириш.

III. Хабар бериш ва уларни ҳал этиш тартиби

4. Кенгашнинг ижро этувчи девони ходимларининг хизмат вазифаларини бажаришдаги фаолияти давомида муайян ҳаракатларни бажариш ёки бажармаслик учун ҳақ (пора) таклиф қилинган тақдирда, Кенгаш раҳбариятига хабар бериши шарт.

5. Кенгаш ходими муайян ҳаракатларни бажариш ёки бажармаслик учун ҳақ (пора) таклиф қилинганда ёхуд пора олиш-беришда воситачилик қилиш сўралганда, бу ҳақда Кенгаш раҳбариятига хабар беришга мажбурдир.

6. Кенгаш ходимига пора таклиф қилинганда у бу ҳақда бир сутка (йигирма тўрт соат)нинг ичида Судьялар дахлсизлигини таъминлаш ва коррупциянинг олдини олиш бўйича суд инспекцияси(кейинги ўринларда Суд инспекцияси) ёки Кенгаш раисига ёзма хабарнома тақдим этиб, унда қуйидаги маълумотларни акс эттириши лозим:

а) Кенгаш ходимининг фамилияси, исми ва отасининг исми, иш жойининг тўлиқ номи ва лавозими;

б) пора таклиф этган ёки пора беришга воситачилик қилган шахсга оид барча маълум бўлган маълумотлар (фамилияси, исми ва отасининг исми, иш жойи,

лавозими ва бошқа маълумотлар);

в) пора эвазига бажариш ёки бажармаслик сўралган ҳаракат ёки ҳаракатсизлик;

г) таклиф қилинган ҳақ (пора) предмети, таклиф билдирилган вақт ва жойи;

д) мавжуд бўлса, тазйиқ ёки бошқа турдаги аралашув ҳолатлари;

е) Кенгаш ходимининг ҳақ (пора) таклиф қилган шахсга билдирган муносабати;

ё) пора таклиф қилган шахснинг билдирилган муносабатдан кейинги ҳаракатлари (пора бериш фикридан қайтган ёки қайтмаганлиги, ўз мақсадини амалга ошириш учун учрашиш ниятида эканлиги ва бошқалар);

ж) хабарнома тузилган сана, ходимнинг имзоси.

8. Кенгаш ходими томонидан тегишли Суд инспекцияси ёки Кенгаш раисига берилган хабарнома Кенгашнинг девонхонасида электрон маълумотлар базасида қайд этилиши шарт.

Кенгаш раиси хабарнома келиб тушганлиги ҳақида бир кунлик муддатда ҳақ (пора) таклиф қилган шахсга нисбатан жавобгарлик масаласини кўриб чиқиш учун прокуратура органларига хабарнома нусхасини илова қилган ҳолда хат йўллаши лозим.

Келиб тушган хабарномани ҳаракатсиз қолдиришга йўл қўйилмайди ва бундай ҳаракат жиноятни яширганлик сифатида баҳоланишига сабаб бўлади.

9. Хабарномалар ҳисоби Кенгашнинг биринчи бўлими томонидан юритилади.

Хабарномаларнинг умумий ҳисоботини Суд инспекциясининг судьяси шахсан юритиб боради.

IV. Пора таклиф қилган шахслар тўғрисида хабар берганлик учун мукофот бериш тартиби

10. Пора таклиф қилган шахслар тўғрисида хабар берган Кенгаш ходимларини рағбатлантириш мақсадида уларга энг кам ойлик иш ҳақининг беш бараваридан ўн баравари миқдоригача бир марталик мукофот пули Суд ҳокимияти органларини ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан берилади.

11. Пора таклиф қилган шахслар тўғрисида хабар берган Кенгаш ходимларини рағбатлантириш мақсадида эгаллаб турган лавозими (вазифаси) бўйича назарда тутилган даражадан қатъи назар, изчилликка, малака ва мансаб даражасида бўлиш муддатига риоя этмаган ҳолда даражага тавсия этиш масаласи кўриб чиқилади.

V. Яқунловчи қоидалар

12. Кенгаш ходимлари ҳақ (пора) таклиф қилишга имкон берувчи шароитларни яратишга йўл қўймасликлари шарт.

Агарда, Кенгаш ходимининг ҳузурига бирор-бир шахс Кенгаш фаолияти юзасидан бирор илтимос ёки таклиф билан келганда ва у ўзининг ҳақ (пора) бериш ниятини ошкор этмасдан ҳаракат қилганда, Кенгаш ходими ушбу шахсга хизмат вазифаларига аралашининг салбий оқибатлари ва унга нисбатан

кўрилиши мумкин бўлган жавобгарлик чоралари ҳақида тушунтириш беришга мажбурдир.

Бундай тушунтиришнинг берилмаслиги илтимос ёки таклиф билан мурожаат қилган шахсда Кенгаш ходимининг холислигига шубҳа уйғотиши ва оқибатда бажарилиши ёки бажармаслиги илтимос қилинган иш учун ҳақ (пора) таклиф қилинишини келтириб чиқариши мумкинлигини назарда тутиш лозим.

Ҳақ (пора) бериш ниятини ошкор этмасдан қилинган бундай ҳаракатлар Кенгаш фаолиятига аралашиб сифатида баҳоланиб, тегишли хабарнома билан расмийлаштирилиши шарт. Бу турдаги хабарномалар ҳам Суд инспекциясининг судьяси томонидан рўйхатга олинади ва мурожаат қилган шахс огоҳлантирилади.

13. Ҳақ (пора) таклиф қилинганда ушбу Тартиб қоидаларига амал қилмаслик жиноятни яширганлик сифатида баҳоланишига сабаб бўлади ва тегишли жавобгарликни келтириб чиқаради.

14. Кенгаш ходимларига нисбатан хизмат текшируви ёхуд бошқа турдаги текширувлар ўтказиш мобайнида текширувга жалб қилинган шахсларнинг тушунтириш ва кўрсатмаларидан мазкур Тартибга амал қилинмаганлик ҳолати аниқланса, текширувни ўтказмаётган масъул Кенгаш аъзоси бу ҳақда Кенгаш раисига ахборот беришга мажбурдир.

15. Кенгаш ходимлари оила аъзоларига нисбатан жиноий жавобгарлик белгиланганлиги тўғрисида тегишлигича Кенгаш биринчи бўлимига зудлик билан хабар бериши шарт.